

A könyvnyomdász- és betüöntő- segédek egyletei.

A következő jegyzékben közöljük az összes bel- és külföldi könyvnyomdász- és betüöntő-egyletek czimjegyzékét, a mennyiben azok állandóságáról tudomást szerezhettünk.

Magyarország.

Magyarországi könyvnyomdászok és betüöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli segélylyel s önképző-pénztárral. Elnök: Egyesy Géza; számvivő: Steiner Adolf. Egyleti helyiség: Budapest, VIII., Stáhly-utca 1.

Az egylet a központon kívül a következő kerületekre oszlik:

Arad: Elnök: Kiss Gyula; pénztárnok: Lövey Nándor.

Brassó: Elnök: Feninger Károly; pénztárnok: Merkl János.

Debreczen: Elnök: Kenderessy Lajos; pénztárnok: Török Ferencz.

Kassa: Eln.: Rósa Vikt.; pénztárn.: Nagy Sándor.

Kolozsvár: Elnök: Gámán Dezső; pénztárnok: Thummerer János.

Nagy-Várad: Elnök: Láng József; pénztárnok: Boncze Tivadar.

Pécs: Elnök: Taizs József; pénztárnok: Rovatsek J.

Pozsony: Elnök: Kalteis J.; pénztárnok: Dirmeier Nándor.

Szeged: Elnök: Zeisler Mór; pénztárnok: Schwarz Ferencz.

Temesvár: Elnök: Freta János; pénztárnok: Mangold Sándor.

Szaktárs-körök a fővárosban.

Budapesti könyvnyomdászok és betűöntők jótékony-sági köre.

Elnök: Concha Károly (Hornyánszky V. könyvnyomdája, V., Arany János-utcza 1.).

Könyvnyomdászok Szakköre.

Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-részvénytársaság, V., hold-utcza 7.).

Budapesti gépmesterek és nyomók köre.

Elnök: Hoffmann Kelemen (Hungária-nyomda, V., vaczi-körút 34.).

Budapesti hírlapszedők köre.

Elnök: Sitte József (Pester Lloyd nyomdája).

Budapesti betűöntők köre.

Elnök: Feldmann I. Pál (Fischer és Mika betűöntődeje).

Budapesti könyvnyomdászok és betűöntők hitel-szövetkezete.

Elnök: Schwind Béla (Pester Lloyd nyomdája).

»Ébredés«-dalkör.

Elnök: Tanay József (Pesti könyvnyomda-részvénytárs.).

»Typographia«-dalkör.

Elnök: Galateo Béla (Államnyomda).

A nagyszebeni könyvnyomdászok egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant- és munkanélküli pénztárral. Elnök: Binder Lajos (Mészáros-utca 47.).

Horvát- és Szlavonország.

A horvát-szlavoniai könyvnyomdászok egylete.

(Hrvatsko tipografičko društvo za Hrvatsku i Slavoniju.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és önképző-pénztárral. Elnök: Timet István (Részvénynyomda) Zágrábban. Az egyletnek Eszéken fiókja van.

Ausztria.

Alsó-Ausztria. Az alsó-ausztriai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Mies Károly. Egyleti helyiség: Bécs, VII., Zieglergasse 25.

Bukovina. A bukovinai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, rokkant-, özvegy- és árva-pénztárral és önképző-osztálylyal. Elnök: Witiuk János, Czernowitz, az Eckhardt-féle nyomdában.

Csehország. A csehországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. »Typografická Beseda.« Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özv., árva-, munkanélküli- és önképző-osztálylyal. Elnök: Krunert Károly, Prága, Inselgasse 24. Az egylet a következő városokban bír fiókkal: Aussig, Böhmisch-Leipa, Budweis, Eger, Gablonz, Karlsbad, Kolin, Leitmeritz, Pardubitz, Pilsen, Reichenberg, Teplitz, Warnsdorf és Winterberg.

Felső-Ausztria. A felső-ausztriai könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-pénztárral. Elnök: Herzog János, az Arany szarvas (Hirschgasse) vendéglőben, Linzben.

Gácsország. Galicziai könyvnyomdász-egyesület. (Towarzystwa drukarzy), »Sila« (Erő), Krakóban. Rokkant- és özvegy-pénztárral. Elnöke: Szyjevsky András, I. egyesületi nyomda. — Könyvnyomdász- és kőrajzoló-egylet (Towarzystwó drukarzy i litografów) »Ognisko« Krakóban. Utas- és önképző-pénztárral. Elnöke: Machalski Tódor, I. egyesületi nyomda. Közös egyleti helyiség: Ringplatz 12. III.

Karintia. A karintiai könyvnyomdászok, kőrajzolók és könyvomók egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Az egylet elnöke: Pressien Ferencz (Bertschinger-féle nyomda), Klagenfurtban. Az egyletnek három fiókja van.

Krajna. A krajnai könyvnyomdászok, kőrajzolók és könyvomók egylete. (Družtvo tiskarjev, kamnopiscev in kamnotiskarjev na Kranjskem.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: ifj. Hriber Ferencz (katholikus könyvnyomda), Laibachban.

Morvaország. A morvaországi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Klima Károly, Thalasse 5, Brünnben. A levelek Dworažek Józsefhez (Burkart-féle könyvnyomda) intézendők. — Az egyletnek Kremsier, Mährisch-Ostrau, Olmütz és Znaim városokban van fiókosztálya.

Salzburg. A salzburgi könyvnyomdászok betegsegélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy- és aggság esetén segélyző pénztárral. Elnök: Reyer Ferencz (Oellacher-féle könyvnyomda), Salzburgban.

— A salzburgi könyvnyomdászok önképző-egylete. Betegpénzptótlék-, utassegélyző- és önképző-pénztárral. Elnök: Pelikán János (Pustet-féle könyvnyomda), Salzburgban.

Stájerország. A stájerországi könyvnyomdászok és betűöntők segélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, munkanélküli és árva-pénztárral. Elnök: Dröszler Flórián (Withalm-féle könyvnyomda), Grácban. Az egyletnek osztályai vannak Muhr m. Bruckban, Cilliben, Feldbachon, Leobenben és Marburgban.

Szilézia. A sziléziai könyv- s könyomdászok és rajzolók egylete. Székhely: Troppau. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-pénztárral. Elnök: Hoffmann János, Teschener-Str. 5. Az egylet következő fiókosztályokkal bír: Bielitz, Freiwaldau, Troppau és Teschen.

Tirol és Vorarlberg. A tirol-i és vorarlbergi könyvnyomdászok és betűöntők egylete. Utas-, beteg-, rokkant-, munkanélküli, özvegy- és árva-pénztárral. Elnök: Zemmer József (Rauch-féle könyvnyomda), Innsbruckban. Az egylet a következő városokban bír fiókkal: Innsbruck, Meran, Brixen és Bozenben.

Európa többi országai.

Belgium. Fédération typographique. (Belgischen Bockdrockkersbond.) Utisegély- és sátrájkpénztár.

Elnök: Ausloes F. Levelek következőleg czímzendők: Mr. F. D. d'Hooghe, Rue Jourdan 65. Saint-Gilles, Brüssel. A szövetkezet 12 fiók-egyesületből áll.

Bulgária. A bulgáriai könyvnyomdászok egylete. (Blgarsko Typografsko družestvo.) Utas-, beteg-, temetkezési-, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztárral. Elnök: Čolakow György, a »Državen Westnik« kiadóhivatalában, Szófiában.

Dánia. Typografiske Forening i Kobenhavn. Utas-, munkanélküli és sztrájk-pénztár. Elnök: Peterson V., Bordings Bogtrykkeri, Nybrogade 12, Kopenhága.

— Den typografiske Trykkerforening i Kjöbenhavn (csak gépmestereket vesz föl tagjai sorába). Munkanélküli és betegsegélyző osztálylyal. Elnök: Dahlquist A., a Thieles-féle nyomdában, Kopenhágában.

— Dansk typografisk Forening. Utas-, beteg-, temetés- és munkanélküli segélylyel. Elnök: Rasmussen H. F. (a »Kolding Folkeblad« nyomdája), *Kolding* (Jütland).

Francziaország. Fédération française des travailleurs du livre. Utas- és sztrájk-pénztár. A központi bizottság titkára: Keufer A.; székhelye: Páris, 15, Rue de Savoie. Állandó elnök nincs. — Az egyesület a következő szakosztályokból áll: Angers, Avignon, Besançon, Bèziers, Bordeaux, Brest, Charleville, Constantine, Dijon (ezekkel: Langres, Dôle, Lons-le-Saunier, Salins, Semur, Vesoul), Grenoble, Le Havre, Le Mans, Lille, Lyon (Beaunenal), Marseille, Montpellier, Nancy, Nevers, Nice (Nizza), Màcon, Páris (a szedők, correctorok, nyomók, gépmesterek, öntők és könyvkötők szakosztályaival), Rouen-Elbeuf-Mantes, Saint-Brieux,

Sens, Troyes, Valence, Auxerre, Bourges, Clermont-Ferrand, Bourg, Laigle, Cette, Argentan, Rochefort-sur-Mer, Bar-le-Duc, Libourne, Reims, Chambéry-Aix-les-Bains, Chalons-sur-Saône, Limoges, Montauban, Bône, Amiens, St.-Etienne, Annecy, Aurillac, Agen, Angoulême, Saint-Germain-Poissy-Meulan, Privas, La Roche-sur-Yon, Toulouse, Chartres, Nogent-le-Rotrou, Niort, Pithiviers, Evreux, Rodez, Narbonne, Nantes, Villeneuve-sur-Lot, Belfort, Alger, Chalons-sur-Marne, Versailles, Toulon, Arras, Châteauroux, Moulins, Rennes, Le Puy, Douai, Orléans, Vannes, Lorient, Tours, Abbeville, Valenciennes, Vichy-Cusset, Châteaudun, Melle, Nîmes, Montluçon, Mont-de-Marsan, Cahors, Poitiers, Castres, Granvillé, Langres, Aix, Alençon, Montbélard, Pont-Audomer, Compiègne, Soissons, Albi, Amonay, Avrenches, Bergerac, Calais, Draguignon, Dunkerque, Elbeuf, Tougères, Lisieux, Perpignan, Saint-Lô, Saint-Nazaire, Saint-Quentin, Tulle, Tunis, Verdun.

Luxemburg. Luxemburgi nyomdász-egylet. (Association typographique de la Ville de Luxembourg.)

Utas-, beteg-, temetkezési és clutazási pénztár.

Elnök: Bous Gusztáv, St.-Paulus-nyomda.

Németország. A német könyvnyomdászok segély-

egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, munkanélküli és rokkant-pénztár. Elnök: Döblin Emil, Solm-Str. 31.,

III., Berlin SW. — Az egylet 22 vidéki egyletre oszlik.

— Elzász-Lotharingia könyvnyomdászainak és betű-

öntőinek segélyegylete. Kezelési-, utas-, munkanélküli, beteg-, temetkezési és rokkant-pénztár.

Elnök: Hans Fr., Polygonsstrasse 20, II., Strass-

burg-Neudorf. Az egylet a colmari, metzi, mühl-

hauseni és strassburgi fiókegyletekből áll.

Norvégia. Norsk Centralforening for Bogtrykkere. Utas-, tartalék-, betegsegélyző- és temetkezési pénztár. Elnök: Schulze F. P., »Dagbladets« nyomdája Kristianiában.

Olaszország. Associazione fra gli operai tipografici italiani per l'introduzione e l'osservanza della tariffa. Utas-, munkanélküli és sztrájk-pénztár. Elnök: Sgr. Angelo Carugati, tipografia Opceira, Corso Vittorio Emanuele 12—16; egyleti helyiség via Rovello 1, Milanóban.

Oroszország. Nyomdásztársaság Rigában. Beteg- és temetkezési pénztár. A levelek Wagner Józsefhez, Häcker-féle nyomda, címzendők.

Románia. »Gutenberg«, a nyomdai munkások általános, kölcsönös segélyző-egylete. (Societate generala de ajutor reciproc a lucratorilor tipografici din România.) Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztár. Alelnök: Nicolae Jonescu, Socecu-könyvnyomda, Strada Berzii 136, Bukarest.

Svájc. Svájci nyomdász-szövetkezet. Igazgatási szükségletek és egyleti közlöny központi pénztára. Tartalékpénztár béresonkítások esetére (együttal a szövetkezet kebeléhez tartozó baseli egyl. nyomda anyagi alapja), rokkant- és temetési pénztár munkaképtelen tagok és az elhunytak hátramaradottjainak javára, betegpénztár a helyben vagy az úton megbetegedett tagok részére, utas- és munkanélküli pénztár utazó és munkanélküli tagok segélyezésére. — Központi elnök: Unteregger H., Brunnenbergerstrasse 8., St.-Gallenben. Pénztárnokok: Müller Vilmos St.-Jacobstrasse 15. és Boulan Károly St.-Magni-Berg 7., szintén St.-Gallenben.

— Société fédérative des typographes de la Suisse romande. Utas-, beteg-, temetkezési és munkanélküli pénztárral. Tartalékpénztár bércsonkítások esetére és igazgatási költségekre. A tartalék- és utas-pénztár Chaux-de-Fonds-ban.

Skandinávia. Typografernes Reservefonds og Rejsekasser for de skandinaviske Lande. (A skandináv országok nyomdászainak tartalék- és utas-segélyező egylete.) Elnök: Petersen Viktor, Nyhograde 12, Kopenhágában.

Svédország. Svenska Typografförbundet. (Svéd nyomdász-egyesület.) Igazgatási és utas-pénztár, sztrájk esetére gyűjtött pénz. Elnök: G. Edin. »Aftonbladet« Stockholmban. Az egyesület a következő fiók-egyletekből áll: Boras, Eskilstuna, Falun, Finspong, Gefle, Göteborg (Gothenburg), Halmstad, Helsingborg, Hernösand, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Karlshamn, Karlskrona, Karlsstad, Köping, Kristianstad, Landskrona, Lidköping, Lindesberg, Linköping, Lulea, Lund, Malmö, Motala, Norrköping, Nyköping, Sala, Sköfde, Stockholm, Sundsvall, Södertelje, Uddevalla, Upsala, Vesterås, Vexjö, Visby, Ystad, Örebro és Östersund.

Szerbia. Szerb nyomdászok egylete. (Družina tipografskih radnika u Srbiji.) Beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, önképző- és árvapénztár. Elnök: Konstantinović György, Belgrádban.

A következő egyletek vagy egyáltalán nem, vagy csak részben állanak velünk kölcsönösségben:

Ausztria. Nyomdászok segélyegylete. (Stowarzyszenie wzajemnej pomocy członków sztuki dru-

- karskiej) Lembergben. Beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy- és árvapénztár. Levelek Laskowski Kajetán nevére az egyleti nyomdába czimzendők.
- »Ognisko« önképzőkör Lembergben. Munkanélküli és önképző-pénztár. Levelek Huberth Józsefnek. Drukarnia Polska címen küldendők. Közös egyleti helyiség: Pickarskagasse 7.
- Società dei Tipografi in Trieste. Utassegélyző-, beteg-, temetkezési, özvegy-, árva-, munkanélküli és önképző-osztálylyal. Elnök: Bratos M., Tipografia Sociale. Egyleti helyiség: Via Malcanton 13, Triesztben. Az egylet minden átutazónak ad viaticumot, a ki a kellő iratokkal el van látva.
- Alsó-ausztriai könyvnyomdászok és betüöntők segélyző-egylete. Utas-, beteg-, temetkezési, rokkant-, özvegy-, árva- és munkanélküli pénztárral. Székhelye: Bécs.
- Società tipografica Zaratina di mutuo soccorso. Székhelye: Zára.
- Nagybritannia és Irhon.** The London Society of Compositors (londoni szedőtársaság). Rokkant-, temetkezési, önképző-, tartalék-, munkanélküli és kivándorlási segélypénztár. Titkár: Mr. C. W. Bouerman, 3, Raquet Court, Fleet Street, E. C. Londonban.
- The Typographical Association (nyomdász-szövetség). Az egyleti czélok olyanok, mint a londoni szedő-társaságnál, ezenkívül utas-pénztár. Titkár: Mr. Henry Slatter, 69, Ducie Grove, C.-on M. Manchesterben (Angolország). A szövetség Angolországban és Irhonban 94 »branches«-ból (egyletből) áll.
- The Scottish Typographical Association (skót nyomdász-egyesület). Az egylet céljai ugyanazok,

mint a londoni szedőtársaságnál, ezenkívül betegpénztár. Titkár: Mr. Robert Johnstone, 79, Dundas Street, Glasgowban (Skótország).

Németalföld. Algemeenen nederlandschen typografenbond. Tartalék- és nyugdíjpénztár. Központi titkár: Hols P., Haarlemer Houkuiven 2e, Amsterdam. Utazó egyleti tagok segélyben részesülnek minden fióknál.

Oroszország. Typografernes i Helsingfors understödförening in Helsingfors (Finnország). Beteg-, özvegy- és árvapénztár, továbbá törleszti a temetkezési költség egy részét. Előljáró: Boktryckeriegaren Frenckell T.

— Typografernes förening i Helsingfors. Könyvnyomdászok önképző-egylete Helsingforsban (Finnország). Ülnök: Lindstedt O., Centraltryckeriet.

Ezenkívül Helsingforsban van egy utaspénztár, mely 1891-ben keresztülutazó szaktársaknak, nemzetiségre való tekintet nélkül, 248 finn márkát fizetett, év végén az utaspénztár álladéka: 826.70 finn márka. Elnök: Berger J. üzletvezető.

Spanyolország. Federacion de los tipografos espanoles y de las industrias similares (a spanyol nyomdászok és vele rokon iparágak szövete). Kezelési, tartalék- és utas-pénztár. Elnök: Sennor Pablo Iglesias, Madridban. Levelek Antonio Atienza, Calle de Jardines 142° alá czimzendők.

Egyesült-Államok és Észak-Amerika. Német-amerikai Typographia. Utas-, beteg-, temetkezési, munkanélküli és sztrájk-pénztár. — Szövetkezeti titkár: Miller H., 200, Worth Street New-Yorkban. A szövetkezet a következő »Typographiák«-ból áll: Philadelphia, Cincinnati, St.-Louis, Buffalo,

Rochester, Cleveland, New-York, Newark, Pittsburgh, Milwaukee, Baltimore, Louisville, St.-Paul, Indianapolis, Evansville, Chicago, Kansas City, Belleville, Omaha, Detroit és San-Francisco. — Magyarország és Ausztria egyleteinek, a német nyomdászok segélyegyletének és a svájcz nyomdász-szövetségnek tagjai a szövetkezeti terület átléptekor bizonyos föltételek mellett mentek a beiratási költségektől; máskülönben a német-amerikai Typographia nem bír semmiféle kölcsönösséggel más eglyettel.

- International Typographical Union. Kezelési-, halotti- és sztrájk-pénztár. Elnök: Mr. William B. Prescott, Indianapolisban. A szövetkezet 350 különálló eglyettel bír s tagjainak száma 30.000; a szövetkezet vagyona: 18.785 dollár.